 6-10

Aan

Minister voor APP

TER BESLISSING

Datum
7 september 2023

Bijlage(n)
0

nota

Nota bijstandsbudgetten 2023 en 2024

Aanleiding

Op 29 september hebben we de definitieve bijstandsbudgetten voor 2023 en de voorlopige budgetten voor 2024 bekendgemaakt. We informeren de Tweede Kamer (TK) hierover, zoals elk jaar. Daarnaast stellen we u via deze nota op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen rondom de nieuwe budgetten.

Geadviseerd besluit

- Wilt u bijgaande brief aan de Tweede Kamer ondertekenen?

Kernpunten

- Het is goed gebruik de TK op de hoogte te brengen wanneer we de nieuwe budgetten bekend hebben gemaakt. We gaan in de Kamerbrief in op de hoogte van het macrobudget, de belangrijkste aanpassingen aan het verdeelmodel bijstand en de verkenning naar eventuele aanpassingen aan de financieringssystematiek naar aanleiding van het onderzoek naar meerjarige tekorten en overschotten. Hieronder leest u de kernpunten.

Macrobudget 2023 en 2024

- Het definitieve macrobudget 2023 bedraagt € 6.658,1 miljoen, dat is € 643,2 miljoen meer dan het voorlopige macrobudget 2023 dat een jaar eerder werd vastgesteld. Deze stijging heeft met name te maken met de verhoging van het wettelijk minimumloon per 1 januari 2023 met 10,15%.
- Het voorlopige macrobudget 2024 bedraagt € 6.958,5 miljoen, dat is € 300,4 miljoen meer dan het definitieve macrobudget 2023. Deze stijging heeft met name te maken met de stijging van de werkloosheid die door het CPB wordt voorspeld en het extra beroep op de bijstand in verband met de verhoogde instroom van statushouders.
- Binnen het macrobudget 2024 wordt € 8,6 miljoen gereserveerd voor vangnetuitkeringen.
- De hoogte van de macrobudgetten 2023 en 2024 is bekendgemaakt via de SZW Begroting. Op vrijdag 29 september hebben we de gemeentelijke budgetten voor 2023 en 2024 bekendgemaakt via publicatie op rijksoverheid.nl en de beschikkingen aan gemeenten verstuurd.

Verdeling en wijziging modelspecificatie

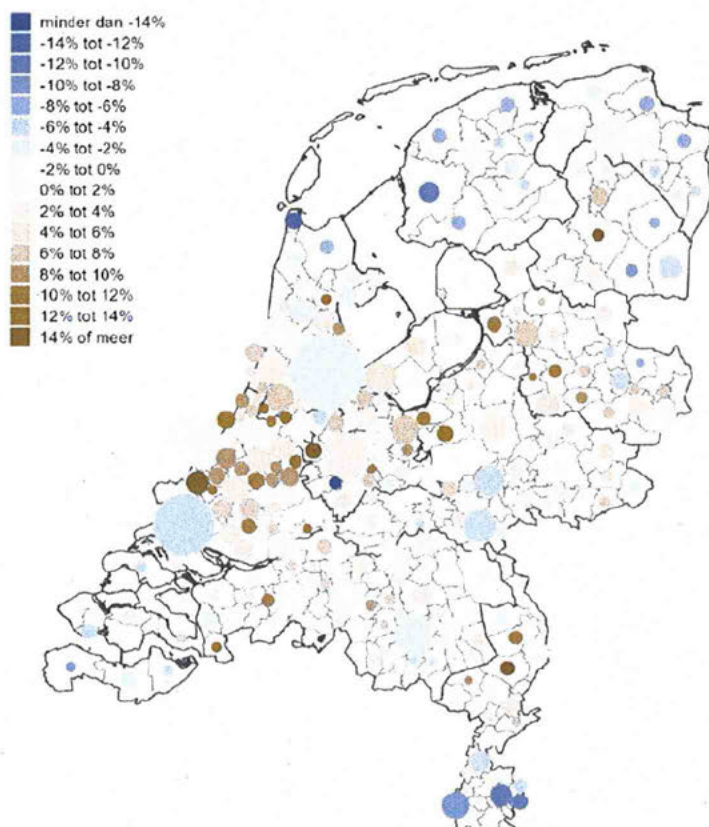
- De specificatie van het verdeelmodel 2024 is op een aantal punten gewijzigd ten opzichte van model 2023. Deze aanpassingen komen voort uit de doorontwikkeling van het verdeelmodel, uitgevoerd door SEO Economisch Onderzoek en Atlas Research, en de gewijzigde definities van migratieachtergrond die het CBS heeft doorgevoerd.
- Naast het wijzigen van de modelspecificatie zijn de gegevens geactualiseerd, zodat de meest recente gegevens worden gebruikt.
- Door de gewijzigde specificatie van het verdeelmodel en de actualisatie van gegevens verandert het aandeel van het macrobudget dat een gemeente krijgt.
- De gemiddelde budgetmutatie (naar boven of naar beneden) is 4,8 procent. Deze gemiddelde budgetmutatie is iets hoger dan in andere jaren, wat komt door de wijziging van de modelspecificatie (vorig jaar was de gemiddelde budgetmutatie 4,3 procent).
- Met name de budgetten van kleine gemeenten in de Randstad nemen toe.
- Na de bekendmaking van de budgetten melden zich elk jaar diverse gemeenten bij ons met vragen over hun budgetmutatie. Ook zal naar verwachting, zoals ieder jaar, een aantal gemeenten in bezwaar gaan.
- Vanwege een fout in de CBS data blijkt het budgetaandeel van de gemeente IJsselstein voor 2024 te laag te zijn. De budgetten zullen worden gecorrigeerd. Dit heeft gevolgen voor de budgetten van alle gemeenten, want als IJsselstein een te klein deel van het macrobudget krijgt, dan krijgen alle andere gemeenten teveel. Aangezien het om een relatief klein bedrag (€ 1,8 mln.) gaat zal dit voor de andere gemeenten geen groot verschil maken.
- De onderbouwing en verantwoording van de budgetberekeningen voor 2024, die zijn vastgelegd in rapporten van SEO Economisch Onderzoek en Atlas Research, sturen we als bijlagen met de Kamerbrief mee.
- Tevens sturen we het onderzoek van AEF en De Beleidsonderzoekers naar gemeenten met meerjarige tekorten en overschotten, en het rapport van SEO Economisch Onderzoek over de verdere ontwikkeling van het verdeelmodel als bijlagen mee.

Datum
7 september 2023

Bijlage 1 – Procentueel verschil regulier budgetaandeel

Datum
7 september 2023

Procentueel verschil regulier budgetaandeel

In bovenstaande afbeelding is het procentueel verschil van het regulier budgetaandeel 2024 te zien ten opzichte van het regulier budgetaandeel 2023.

Bijlage 2a – Mutatie budgetaandeel 10 sterkste stijgers (grote gemeenten)Datum
7 september 2023

Gemeente	Grootte klasse	Budget '23 (€ mln)	Budget '24 (€ mln)	Mutatie budget- aandeel '24/'23
1 Peel en Maas	Groot	7,7	10,1	25,0%
2 Westland	Groot	20,3	24,9	17,4%
3 Woerden	Groot	9,4	11,1	13,3%
4 Pijnacker-Nootdorp	Groot	7,2	8,4	11,9%
5 Horst aan de Maas	Groot	6,7	7,8	11,9%
6 Etten-Leur	Groot	11,2	13,0	11,9%
7 Lansingerland	Groot	9,0	10,5	11,8%
8 Katwijk	Groot	13,7	15,9	11,4%
9 Nijkerk	Groot	7,4	8,6	11,1%
10 Barendrecht	Groot	8,2	9,5	11,0%

Bijlage 2b – Mutatie budgetaandeel 10 sterkste dalers (grote gemeenten)

Gemeente	Grootte klasse	Budget '23 (€ mln)	Budget '24 (€ mln)	Mutatie budget- aandeel '24/'23
1 Heerlen	Groot	72,2	66,8	-11,5%
2 Kerkrade	Groot	29,6	27,6	-10,8%
3 Den Helder	Groot	29,3	27,3	-10,8%
4 Súdwest-Fryslân	Groot	35,6	33,4	-10,1%
5 Maastricht	Groot	71,7	67,5	-9,8%
6 De Fryske Marren	Groot	13,7	13,2	-7,8%
7 Noardeast-Fryslân	Groot	17,4	16,8	-7,7%
8 Eemdelta	Groot	24,5	23,7	-7,2%
9 Waadhoeke	Groot	15,8	15,4	-6,8%
10 Arnhem	Groot	117,0	114,7	-6,1%

Bijlage 2c – Mutatie budgetaandeel 10 grootste gemeenten

Gemeente	Grootte klasse	Budget '23 (€ mln)	Budget '24 (€ mln)	Mutatie budget- aandeel '24/'23
1 Amsterdam	Groot	654,4	667,2	-2,3%
2 Rotterdam	Groot	550,9	542,4	-5,7%
3 s-Gravenhage	Groot	373,9	397,7	1,9%
4 Groningen	Groot	165,7	176,3	1,9%
5 Utrecht	Groot	151,5	162,0	2,4%
6 Eindhoven	Groot	124,0	125,0	-3,5%
7 Tilburg	Groot	115,7	118,8	-1,6%
8 Arnhem	Groot	117,0	114,7	-6,1%
9 Nijmegen	Groot	113,8	112,5	-5,3%
10 Enschede	Groot	103,2	107,1	-0,6%